

Sekce právní

Č. j.: 24440/20/7700-10050-050030

Všem finančním úřadům, vč. Specializovaného finančního úřadu
Odvolacímu finančnímu ředitelství

M E T O D I C K Ý P O K Y N
ke správě kompenzačního bonusu

Tento metodický pokyn upravuje postup při přijímání a zpracování žádostí o kompenzační bonus (dále jen „**žádost o KB**“) a správu kompenzačního bonusu ve smyslu **zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2 (dále jen „ZKB“)**.

Pro rychlé a bezproblémové vyřízení žádostí o KB je v situacích, ve kterých je to možné a žádoucí, **preferován neformální kontakt**, který by měl jít zejména ve prospěch dotčeného subjektu (doplnění určitých údajů bez zatížení formalizovaným procesem).

Úřední osoby FÚ by měly být vedeny k uplatňování maximální vstřícnosti vůči subjektům žádajícím o KB a uplatňovat způsoby komunikace, které povedou k vyřízení žádostí bez zbytečných průtahů v souladu se základními zásadami správy daní dle § 5 a násl. zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**DŘ**“).

1. Podání žádosti o KB

Subjekt kompenzačního bonusu (tj. daňový subjekt) žádá o kompenzační bonus **správce bonusu – kterým je finanční úřad místně příslušný ke správě jeho daně z příjmů**.

1.1 Podoba žádosti o KB [§ 70 a násl. DŘ; § 7 odst. 1 ZKB]

Žádost nemá povinnou formulářovou podobu, ale předpokládáme, že drtivá většina žadatelů využije některého ze vzorů zveřejněných GFR (webová aplikace, interaktivní PDF, tištěný formulář). Tato podoba však není jediná závazná, žadatel může uvést skutečnosti v souladu se ZKB a DŘ i volnou formou. Podstatnými náležitostmi žádosti o KB jsou, kromě obecných náležitostí dle DŘ (tj. zejm. kdo podání činí a co se navrhuje), dále ještě náležitosti dle § 7 odst. 1 ZKB:

- a) čestné prohlášení** osvědčující splnění podmínek pro vznik nároku na kompenzační bonus a
- b) účet u poskytovatele platebních služeb v české měně**, na který má být kompenzační bonus vyplacen.

Doporučený formulář pro podání žádosti o kompenzační bonus lze využít jak pro žádost o kompenzační bonus za celé bonusové období (tj. od 12. 3. 2020 do 30. 4. 2020), tak pro dílčí část bonusového období. Pokud je dílčích částí bonusového období vícero, je možné

v rámci jedné žádosti uvést i více dílčích částí bonusových období, a to ideálně přidáním dalšího období ve webové aplikaci pro tvorbu žádosti, ev. upravením doporučeného formuláře např. vepsáním rukou, případně sepsáním žádosti „volnou“ formou, popř. lze použít na každou dílčí část bonusového období samostatný formulář.

Nicméně v každém případě se **komenzační bonus stanoví** (samovyměří, popř. posléze doměří ex offo dodatečným platebním výměrem) **vždy jednou ve vztahu k celému bonusovému období** (viz dále v bodu 7. *Vyměření komenzačního bonusu*).

1.2 Způsob podání žádosti o KB [§ 70 a násl. DŘ; § 7 odst. 3 a 4 ZKB]

Žádost lze podat elektronicky prostřednictvím:

a) **aplikace EPO** – v za použití Obecné písemnosti - Obecná písemnost určená pro podání orgánům Finanční správy ČR – v níž lze například:

- po vyplnění povinných (nezbytných základních) údajů v EPO formuláři do přílohy vložit vlastnoručně podepsanou a naskenovanou žádost o KB, nebo
- uvést obsah žádosti o KB přímo do EPO formuláře (včetně využití volného textu k uvedené období, za něž je komenzační bonus žádán a čestného prohlášení);

b) **datové schránky,**

c) **e-mailové zprávy** odeslané na zveřejněnou e-mailovou adresu¹ podatelny místně příslušného správce bonusu², resp. příslušného územního pracoviště, jejíž přílohou bude vlastnoručně podepsaná žádost převedená z analogové do elektronické podoby – ne však nutně pomocí autorizované konverze dokumentů³,

nebo v listinné formě prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, podatelny finančního úřadu, resp. příslušného územního pracoviště, nebo vložením do sběrného boxu umístěného na územním pracovišti⁴.

Potvrzení podání podle § 71 odst. 3 DŘ, lze v případě žádosti o KB učinit také pomocí elektronické kopie dokumentu opatřeného vlastnoručním podpisem zaslané na elektronickou adresu zveřejněnou správcem bonusu.

V případě, že bude prostřednictvím datové schránky zaslána žádost o KB týkající se jiné osoby (žadatele), než je držitel datové schránky, a tato žádost bude **podepsána uznávaným elektronickým podpisem žadatele nebo ve formě elektronické kopie dokumentu opatřené vlastnoručním podpisem žadatele**, takové podání Finanční správa **akceptuje**. Tomuto postupu není na závadu, pokud je přijato více žádostí o KB, zaslaných prostřednictvím jedné datové schránky. V případě, že by žádost o KB neobsahovala vlastnoruční podpis žadatele (buď ve formě uznávaného elektronického podpisu, nebo ve formě kopie), považuje se za podatele žádosti o KB držitel datové schránky⁵ – tj. může takto

¹ Akceptuje se přijetí i na nezveřejněné e-mailové adresy OFS (např. konkrétní pracovníci, řídicí úroveň, atd.), zde je třeba zajistit rychlé zaevidování žádosti. Pokud je doručena žádost na jinou, než zveřejněnou e-mailovou adresu, pak případné prodlení s jejím vyřízením jde primárně k tíži žadatele.

² Seznam e-mailových adres je zveřejněn způsobem umožňujícím dálkový přístup na adrese www.financnisprava.cz v sekci „Komenpace pro OSVC“.

³ Stačí prostý scan či fotografie – přípouští se i běžně neakceptované formáty, pokud je možné jejich otevření.

⁴ Další informace lze nalézt v Informaci Generálního finančního ředitelství k některým postupům v souvislosti s mimořádnými opatřeními v návaznosti na Usnesení Vlády ČR ze dne 15. 3. 2020 č. 217 o přijetí krizového opatření, která však nezohledňuje možnosti podat žádost o KB e-mailem, připsušenou až ZKB. Viz http://s7000ap2301.fs.mfcr.cz/Files/INF-SDEL_GFR_19866-20-Infomace-GFR-k-nekterym-postupum-v-souvislosti-s-mimoradnymi-opatrenimi-v-navaznosti-na.pdf

⁵ Dle známé a obecně aplikované fikce ve smyslu § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

typicky podat vlastní žádost, nebo požádat za jinou osobu jako zástupce (k tomu však musí být přiloženo podepsané čestné prohlášení - viz dále).

Obdobně není vadou podání ani to, když jsou žádosti týkající se více žadatelů (splňující náležitosti podpisu atd.) zaslány z jednoho e-mailového účtu.

1.3 Čestné prohlášení [§ 7 odst. 1 písm. a) ZKB]

Žádost o KB musí obsahovat mj. čestné prohlášení [viz § 7 odst. 1 písm. a) ZKB]. Čestné prohlášení je důležitým důkazem, avšak neumožňuje správci bonusu zcela rezignovat na případnou kontrolu podmínek nároku na kompenzační bonus.

Čestné prohlášení je možné:

a) **učinit integrální součástí textu žádosti**, pokud jí podepisuje sám subjekt kompenzačního bonusu (jako je to například ve vzoru: interaktivní PDF “bez zástupce”), nebo

b) **přiložit zvlášť**.

Pokud je žádost o KB podávána v zastoupení, je nutné, aby čestné prohlášení **podepsal žadatel (tj. daňový subjekt sám)** svým vlastnoručním podpisem, ačkoliv žádost může podepsat zástupce (pokud mu to rozsah plné moci umožňuje). I proto je ve vzoru - interaktivní PDF “se zástupcem” čestné prohlášení na zvláštní straně s místem pro podpis. Čestné prohlášení může být i v tomto případě autorizováno v souladu s § 7 odst. 3 a 4 ZKB (tj. např. podepsané vlastnoručním podpisem a naskenované). Není-li tomu tak, správce bonusu přistoupí nejprve k neformálnímu kontaktování podatele za účelem odstranění této vady žádosti o KB (viz níže).

1.4 Lhůta pro podání žádosti [§ 7 odst. 2, § 8 odst. 3 ZKB; § 33 a násl. DŘ]

Žádost o KB je možné **podat nejpozději do 29. 6. 2020** (§ 7 odst. 2 ZKB). Lhůta je dle zákona 60 dnů od konce bonusového období, které končí dne 30. 4. 2020. Prvním dnem 60denní lhůty je tak den 1. 5. 2020 a 60. (posledním) dnem je den 29. 6. 2020. K později podaným žádostem o kompenzační bonus nebude moci finanční úřad přihlídnout – **nárok zaniká dle § 7 odst. 2 ZKB**.

Na lhůtu pro podání žádosti o KB se aplikují pravidla o **zachování lhůty** (§ 35 DŘ); lhůtu **nelze prodloužit**, neboť je s ní spojen zánik práva (§ 36 odst. 5 DŘ ve spojení s § 7 odst. 2 ZKB); na lhůtu se aplikují pravidla pro **navrácení lhůty** v předešlý stav (§ 37 DŘ).

Ve stejné lhůtě, tj. do 29. 6. 2020, může žadatel svoji **žádost měnit** (tj. i doplňovat atd.) – viz § 8 odst. 3 ZKB (k praktickým dopadům změny žádosti při správě bonusu v tomto případě viz dále).

1.5 Zmocnění k podání žádosti o KB

Pokud je žádost o KB **podávána v zastoupení**, je samozřejmě nezbytné, aby byla u správce bonusu uplatněna **plná moc k zastupování v odpovídajícím rozsahu**. Kromě generálních plných mocí lze pro podání žádosti o KB akceptovat též plné moci k dani, která je svým charakterem k povaze kompenzačního bonusu nejbližší, tj. **plné moci k DPFO** (viz též např. souvislost v rámci určení místní příslušnosti finančního úřadu podle DPFO), a tedy plné moci „**k úkonům ve věci daně z příjmů fyzických osob**“ **se na podání žádosti o kompenzační bonus rovněž vztahují**, a to za podmínky, že z kontextu je zjevné, že projev vůle zmocněnce odpovídá přání zmocnitele, resp. že mezi nimi je existující

a funkční vztah (čehož dokladem je např. to, že číslo účtu odpovídá číslu účtu pro přeplatky na DPFO). Žádost o KB má na správu daní obdobné účinky jakožto daňové přiznání, nicméně ZKB uvedený úkon, který je základem pro vyměření kompenzačního bonusu, za daňové přiznání neoznačuje, a proto podání žádosti o KB na základě plné moci znějící „**pro podání a zpracování DAP k DPFO**“ nelze akceptovat.

2. Vadné a neúplné žádosti o KB

Správce bonusu nejprve provede formální kontrolu žádosti o KB, tedy prověří, zda splňuje základní náležitosti podání podle ust. § 70 až 73 DŘ a další náležitosti dle § 7 odst. 1 ZKB.

V případě, že některá náležitost uvedena nebude nebo bude uvedena neúplně (bude např. chybět čestné prohlášení, nebo číslo účtu), nebo žádost vykazuje některou z „obecných“ vad podání (není zřejmé, kdo podání činí, čeho se týká, popř. chybí podpis, či plná moc k podání zástupcem atd.), jedná se o **vady podání ve smyslu § 74 DŘ**.

Nejasnosti a nepřesnosti vyplývající z žádosti o KB, které svojí podstatou nebrání ve zpracování žádosti samotné (např. zjevné chyby v psaní), nezpůsobují vadu podání ve smyslu § 74 DŘ. Správci bonusu však nic nebrání v neformálním kontaktování podatele pro ověření či upřesnění, samotná žádost o KB je ale způsobilá k projednání, resp. neuplatní se postup dle § 74 odst. 1 DŘ.

2.1 Odstranění vad podání ve smyslu § 74 odst. 1 DŘ

Správce bonusu se nejprve pokusí **neformálním způsobem kontaktovat** podatele a vyzve ho k odstranění vady podání (žádosti o KB) a neformálně mu sdělí, v jaké lhůtě to očekává.

Správce bonusu bude dle situace instruovat žadatele k:

- a) doplnění žádosti o KB** (např. doplnění chybějícího údaje, dodání čestného prohlášení apod.), nebo
- b) podání nové žádosti**, pokud by její závažné vady bránily odstranění jen formou doplnění, či pokud by to bylo pro podatele jednodušší.

Pokud podatel na základě neformálního kontaktu **vadu odstraní**, hledí se na žádost, jako by byla učiněna řádně a včas (ve lhůtě pro podání žádosti dle § 7 odst. 2 ZKB). Za den vyměření kompenzačního bonusu bude považován původní den podání žádosti (viz níže).

Nepodaří-li se vady odstranit na základě neformálního kontaktu (ať z důvodu nemožnosti faktického zkontaktování podatele, nebo z důvodu nesoučinnosti ze strany podatele), správce bonusu přistoupí k zaslání výzvy dle § 74 odst. 1 DŘ⁶, po marném uplynutí lhůty ve výzvě uvedené se žádost o KB stává neúčinnou.

⁶ Výzvu k odstranění vad podání podle ust. § 74 DŘ adresuje správce bonusu osobě, která podání učinila, a teprve v případě, kdy nelze tuto osobu identifikovat (typicky e-mail), adresuje výzvu osobě, která je v podání formálně označena jako osoba, která podání činí (např. daňový subjekt). Uvedené pravidlo platí i v případě, kdy je podání učiněno elektronicky (tzn. v případě podání žádosti, která není podepsána, a byla zaslána prostřednictvím datové schránky, je výzva adresována vlastníku datové schránky, v případě podání žádosti prostřednictvím aplikace EPO je výzva adresována osobě, která podání podepsala).

3. Nakládání se žádostí

Žádost o KB bude podatelnou zpracována **přednostně a bez zbytečného odkladu**. Postupy při zpracování žádosti o KB podatelnou se neliší od standardních postupů.

3.1 Den podání žádosti o KB a postoupení žádosti o KB pro nepříslušnost

[§ 8 ZKB; § 75 DŘ]

Žádost o KB je pro účely stanovení data vyměření KB **podána v den, kdy došla příslušnému správci bonusu** (finančnímu úřadu).

I žádosti, které byly **podány před účinností ZKB (tj. před 15. 4. 2020)**, správce bonusu zpracuje. Pokud byla žádost o KB podána před účinností ZKB, **samovyměří se k datu účinnosti ZKB** (tj. k 15. 4. 2020).

V případě podání žádosti o KB **e-mailem na nepříslušný FÚ** bude žádost postoupena e-mailem na zveřejněný e-mail příslušného FÚ, resp. jeho ÚzP, a v kopii tento e-mail zaslán na vědomí podateli jako vyrozumění o postoupení. V rámci rychlosti budou žádosti postoupeny přímo na příslušné ÚzP daného FÚ, nikoli prostřednictvím tzv. řídící úrovně. Z procesní opatrnosti považujeme za nezbytné takovéto e-maily (příchozí i odchozí) obratem nemazat.

Podobně o postoupení **žádosti podané datovou schránkou** lze vyrozumět buď na uvedenou e-mailovou adresu, popř. do datové schránky, z níž podání přišlo.

Z důvodu nutnosti rychlého vyřizování žádostí je vhodné **žádosti doručené v listinné podobě** naskenovat a e-mailem zaslat příslušnému FÚ (jeho ÚzP); následně dle kapacit postoupit i v listinné podobě (vyrozumění je možno realizovat již při e-mailovém předání žádosti, obdobně jako v předchozím bodu – vyrozumění při předání písemného originálu by pak již nebylo třeba).

V rámci jednoho FÚ (mezi jeho ÚzP) se nejedná o postoupení podání.

3.2 Zpracování žádostí o KB

Obsahuje-li žádost o KB veškeré obecné náležitosti podání ve smyslu § 70 a násl. DŘ, další náležitosti uvedené v § 7 odst. 1 ZKB, správce bonusu přistoupí neprodleně k jejímu zpracování.

Neshledá-li správce bonusu důvody pro zastavení řízení ve smyslu § 106 DŘ (viz dále), žádost o KB se **samovyměřila** ke dni jejího podání a správce bonusu předepíše částku odpovídající samovyměřenému kompenzačnímu bonusu do evidence daní a uvedenou částku buď přímo vrátí subjektu kompenzačního bonusu, nebo v případě pochybností ve smyslu § 89 DŘ může prostředky nevyplatit do doby, než subjekt kompenzačního bonusu pochybností rozptýlí – viz dále bod 8. *Postup k odstranění pochybností k žádosti o KB.*

Správce bonusu žádost o KB nikdy nezamítá, v případě, že není dán nárok subjektu kompenzačního bonusu na kompenzační bonus, je dle charakteru důvodů pro nepřiznání buď zastaveno řízení, nebo po samovyměření bonusu doměřena daň ve výši, v jaké subjektu kompenzačního bonusu nenáleží (viz dále).

4. Zpětvzetí žádosti o KB

Žádost o KB lze při splnění podmínek dle ZKB vzít zpět (§ 73 odst. 4 DŘ):

- a) **Pokud žadatel nesplňuje podmínky dle ZKB** (pak nedojde k samovyměření) žádost lze vzít zpět **až do okamžiku vydání rozhodnutí dle § 106 odst. 1 písm. b) DŘ.**
- b) **Pokud se nejedná o výše uvedený případ** a mělo by dojít k samovyměření žádosti, pak lze vzít žádost zpět **nejpozději do okamžiku, než dojde k předepsání vyměřeného kompenzačního bonusu** do evidence daní (§ 8 odst. 3 ZKB).

Na základě účinného zpětvzetí žádosti o KB se řízení o vyměření kompenzačního bonusu **zastaví rozhodnutím podle § 106 odst. 1 písm. a) DŘ.**

5. Změna žádosti o KB

Žádost o KB může žadatel **do 29. 6. 2020** měnit. Důsledky změny žádosti o KB závisí na tom, **kdy dojde změna žádosti správci bonusu:**

- a) Pokud žadatel změní žádost **před předepsáním** samovyměřeného kompenzačního bonusu do evidence daní správce bonusu změnu zohlední v rámci tohoto předepsání, tedy v rovině evidenční a následně platební. V rovině stanovení kompenzačního bonusu (daně) se **nevydává rozhodnutí** (platební výměr) a má se za to, že je **samovyměřeno ke dni podání žádosti**, ovšem v částce **dle žádosti se zohledněním jejího doplnění.**
- b) Pokud žadatel změní žádost **po předepsání** samovyměřeného kompenzačního bonusu do evidence daní, je to podnět k doměření kompenzačního bonusu (je-li zvyšován) resp. doměření daně (má-li být samovyměřený kompenzační bonus snižován), viz § 8 odst. 3 ZKB. Správce bonusu doměřuje kompenzační bonus, resp. daň vždy z moci úřední a vždy o tom vydává rozhodnutí - dodatečný platební výměr.

6. Splnění hmotněprávních podmínek nároku na kompenzační bonus

Nevykazuje-li žádost o KB vady podání (viz výše), přistoupí správce bonusu k **ověření splnění hmotněprávních podmínek nároku** na kompenzační bonus. Je třeba si uvědomit, že hmotněprávní podmínky nároku na kompenzační bonus nejsou navázány na otázku, zda je daňový subjekt u správce bonusu registrovaný k některé z daní.

Skutečnost, že žadatel je v ADIS⁷ veden jako neregistrovaný, není rozhodující pro upření nároku na kompenzační bonus. Vždy je nutné danou skutečnost prověřit v relevantních zdrojích (např. v živnostenském rejstříku⁸), případně neformálním kontaktem s žadatelem u jiného než živnostenského typu podnikání (je třeba zjistit faktický stav výkonu samostatné výdělečné činnosti).

Dalšími **podpůrnými informacemi**, jež by mohly vyvolat u správce bonusu pochybnosti, a o kterých je třeba uvažovat ve vzájemných souvislostech, vedle toho, že žadatel není registrován k dani z příjmů fyzických osob, jsou např. skutečnosti, že:

- a) nemá aktivní druh příjmu 72 – DPFO
- b) nepodává daňové přiznání k DPFO, případně je podává, ale:

⁷ Při zpracování žádosti zahlásí ADIS (propustně), že poplatník nemá příznak „R“, tj. je neregistrovaný. Tedy například podával v minulosti jen daňové přiznání k DPFO s příjmy dle § 6 ZDP.

⁸ Vedle živnostenského rejstříku případně může správce bonusu nahlédnout do výpisu z ET, pokud už daňový subjekt evidoval tržby, nebo provozoval dle živnostenského listu činnost, která spadala do 1. a 2. fáze ET. Prověřování je neopodstatněné v případech, kdy je již na první pohled jasné, že se nejedná o subjekt kompenzačního bonusu dle § 2 ZKB – např. o KB žádá právnická osoba.

- nevykazuje příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „ZDP“)
 - v posledním daňovém přiznání vedle příjmů z § 7 ZDP vykazoval i příjmy ze závislé činnosti (§ 6 ZDP).
- c) ADIS u subjektu hlásí (ohledně těchto oznámení v ADIS máme z jednotlivých finančních úřadů informace, že údaje o přerušení živností, nejsou vždy aktuální, proto je nezbytné tyto skutečnosti ještě ověřit, např. v živnostenském rejstříku), týká se to zejména:
- přerušení živnosti
 - přerušení podnikání po část bonusového období.

Výše uvedené indicie může správce bonusu využít **v případech, že má pochybnosti** o správnosti podané žádosti, k prověření žadatele (v databázích, rejstřících apod.) ještě před jeho neformálním kontaktováním.

6.1 Absence základního prvku daňové konstrukce [§ 2 a 3 ZKB; § 106 DŘ]

Jedná se typicky o situace, kdy není naplněna **podmínka existence subjektu daně** (kompenzačního bonusu), tj. žadatel není subjektem kompenzačního bonusu ve smyslu § 2 ZKB, **nebo předmětu daně** (kompenzačního bonusu), tj. je žádáno za zcela jiné než bonusové období – viz § 3 a § 5 ZKB.

Nastane-li situace, že:

- a) žádost o KB byla **podána jiným subjektem, než který je vymezen v § 2 ZKB** (nejčastěji právnická osoba, osoba v zaměstnaneckém poměru, nebo nebyl ke dni 12. 3. 2020 osobou samostatně výdělečně činnou podle zákona upravujícího důchodové pojištění), nebo
 - b) pokud je žádáno za zcela jiné než bonusové období
- jedná se o právně nepřipustnou žádost a správce bonusu postupem dle § 106 odst. 1 písm. b) DŘ zastaví řízení.** V rámci klientského přístupu se doporučuje o tomto před vydáním rozhodnutí neformálně žadatele informovat, včetně stručného uvedení důvodu.

6.2 Není zcela naplněn předmět kompenzačního bonusu dle § 3 ZKB

Pokud není dána výluka dle bodu 6.1 *Absence základního prvku daňové konstrukce*, ale **není zcela naplněn předmět kompenzačního bonusu dle § 3 ZKB** (například proto, že není splněna podmínka pro celé kompenzační období – tj. subjekt přerušil činnost, ale v žádosti uvedl požadavek na kompenzační bonus za celé bonusové období), je třeba **odstranit pochybnosti** o právu na kompenzační bonus a jeho výši.

Správce bonusu není omezen striktně formalizovaným postupem, proto se nejprve pokusí **navázat s žadatelem neformální dialog, jehož cílem je odstranění konkrétních pochybností** (tento postup odráží zásadu spolupráce a je nutné se o něj pokusit vždy). O každém jednání, resp. komunikaci, je samozřejmě žádoucí učinit přinejmenším úřední záznam.

- a) **Pokud se podaří uskutečnit takový dialog a pochybnosti jsou odstraněny**, postupuje správce bonusu dle násl. bodu (7. *Vyměření kompenzačního bonusu*).
- b) **V opačném případě** (tj. je-li pokus o neformální dialog neúspěšný zcela, nebo nevede k odstranění pochybností) správce bonusu přistoupí k formalizovanému zahájení postupu k odstranění pochybností (dle bodu 8. *Postup k odstranění pochybností v rámci doměřovacího řízení*).

7. Vyměření kompenzačního bonusu

Je-li žádost o KB formálně bezvadná a nejde-li o situaci dle bodu 6.1 *Absence základního prvku daňové konstrukce*, pak je **dnem podání žádosti samovyměřen kompenzační bonus** (platební výměr se nevydává) a **kompenzační bonus ve výši dle žádosti správce bonusu předepíše do evidence daní** (ke dni podání, viz bod 3.1 *Den podání žádosti o KB a postoupení žádosti o KB pro nepříslušnost*).

Nejsou-li dány pochybnosti o splnění hmotněprávních podmínek dle bodu 6.2 *Není zcela naplněn předmět kompenzačního bonusu dle § 3 ZKB*, správce bonusu odešle platbu na účet uvedený v žádosti, a to bez zbytečného prodlení. Pozornost je třeba věnovat případům, kdy je účet na seznamu rizikových účtů nebo žádá-li vícero subjektů vyplatit kompenzační bonus na totožný bankovní účet.

Změní-li (tj. i doplní atd.) **žadatel svou žádost o KB** ještě **před předepsáním samovyměřeného kompenzačního bonusu** do evidence daní, správce bonusu změnu výše kompenzačního bonusu **zohlední v rámci tohoto předepsání** (nevydává dodatečný platební výměr ani nevYROZUMÍVÁ žadatele o změně výše kompenzačního bonusu).

Kompenzační bonus stanoví (samovyměří, popř. posléze doměří ex offo dodatečným platebním výměrem) **vždy jednou ve vztahu k celému bonusovému**. Tím samozřejmě není myšleno, že by kompenzační bonus vždy náležel za každý den bonusového období, nýbrž to, že:

- a) v případě žádosti o KB, v níž je uvedeno **více částí bonusového období** (např. 12. 3. až 21. 3. 2020 a 21. 4. až 30. 4. 2020) se tato **samovyměří pouze jedenkrát** [ve výši $(10+10) = 20$ dnů \times 500 Kč, tj. 10 000 Kč] a
- b) v případě, že subjekt kompenzačního bonusu **po prvotním samovyměření kompenzačního bonusu** (např. za období 12. 3. až 31. 3. 2020), **podá další žádost o KB** (třeba na období 1. 4. až 30. 4. 2020), tato se již nesamovyměří, ale správce bonusu o ní musí vydat **dodatečný platební výměr**.

8. Postup k odstranění pochybností k žádosti o KB

[§ 8 odst. 2 ZKB; § 89 DR]

Pokud není dána *Absence základního prvku daňové konstrukce* (viz bod 6.1) a správce bonusu dojde při zpracování žádosti k závěru, že **údaje uvedené v žádosti vzbuzují pochybnosti** o jejich správnosti, průkaznosti, úplnosti či pravdivosti (typicky se může správce bonusu jevit, že není zcela naplněn předmět kompenzačního bonusu dle § 3 ZKB), pak se předně pokusí pochybnosti **odstranit neformálním kontaktem** (viz bod 6.2 *Není zcela naplněn předmět kompenzačního bonusu dle § 3 ZKB*).

Pokud touto cestou **nebyly pochybnosti odstraněny** **přistoupí** správce bonusu **k formálnímu zahájení postupu k odstranění pochybností**.

Protože je kompenzační bonus samovyměřen ke dni podání žádosti, je postup k odstranění pochybností **vždy veden již v rámci doměřovacího řízení** (tato zvláštní úprava – výjimka oproti daňovému řádu, je dána principem samovyměření). Postup k odstranění pochybností se však i zde vede k údajům uvedeným v (původní a samovyměřené) žádosti o KB a pro jeho průběh se v zásadě uplatní pravidla dle § 89 a násl. DR (kromě výjimek odůvodněných aplikací ZKB).

Bezodkladné neformální prověřování a popř. následné vydání formalizované, řádně odůvodněné, výzvy k odstranění pochybností představuje relevantní důvod pro **odložení vrácení vyměřeného kompenzačního bonusu** do ukončení postupu k odstranění

pochybností. Vrácením kompenzačního bonusu po ukončení postupu k odstranění pochybností **nedojde k překročení lhůty pro vrácení kompenzačního bonusu** (tj. **bez zbytečného odkladu ode dne vyměření kompenzačního bonusu** – viz § 9 odst. 2 ZKB), neboť k oddálení vrácení kompenzačního bonusu **nedošlo bezdůvodně – tedy nebylo zbytečné.**

Po provedeném postupu k odstranění pochybností správce bonusu:

- a) **Buď zjistí, že za určité období žadatel skutečně neměl nárok na kompenzační bonus,** pak **dodatečným platebním výměrem doměří daň** ve výši rozdílu vyměřeného kompenzačního bonusu a částky nově zjištěné, na kterou má žadatel skutečně nárok.

***Například:** Žadatel nárokoval kompenzační bonus v plné výši 25 000 Kč, tj. za celé bonusové období od 12. 3. do 30. 4. 2020, tj. 50 dnů. Správce bonusu na základě provedeného postupu k odstranění pochybností zjistí, že žadatel neměl nárok na kompenzační bonus v období od 12. do 21. 3. 2020, a proto po provedeném postupu k odstranění pochybností doměří žadateli (subjektu kompenzačního bonusu) daň ve výši 5 000 Kč (10 dní x 500 Kč) a na účet mu zašle nikoliv 25 000 Kč, ale pouze 20 000 Kč. Na osobním daňovém účtu je předepsáno -25 000 Kč s datem podání žádosti (= samovyměřeno) a 5 000 Kč s datem právní moci dodatečného platebního výměru. Stav osobního daňového účtu tak bude -20 000 Kč (tj. vratitelný přeplatek ve výši 20 000 Kč).*

- b) **Nebo zjistí, že žadatel skutečně měl nárok na kompenzační bonus za celé období dle jeho žádosti, pak doměřovací řízení zastaví dle § 106 odst. 1 písm. f) DŘ.** A žadateli vyplatí celou částku kompenzačního bonusu, o níž žádal.

9. Postup při zjištění neoprávněně nárokováného kompenzačního bonusu

Žádost lze měnit (tj. i doplňovat) do 29. 6. 2020. Po tomto datu nelze nárokovat více (vyšší částku), avšak pokud bylo **nárokováno neoprávněně**, pak je subjekt kompenzačního bonusu **povinen podáním** (jehož forma není zákonem stanovena) **iniciovat doměření daně ex offo a neoprávněně získanou částku vrátit** na bankovní účet FÚ.

Subjekt kompenzačního bonusu by měl žádost o KB a její změny, včetně dalších podnětů vůči správci bonusu činit způsoby zákonem stanovenými pro **činění podání**, tj. způsoby popsány v bodu 1.2 *Způsob podání žádosti o KB*. Nicméně vzhledem k tomu, že k doměření kompenzačního bonusu dochází výlučně z moci úřední, lze postupovat i se sníženými nároky na podání v případě, kdy správce bonusu **nemá vzhledem k okolnostem pochybnosti o vůli subjektu**. Což může být typicky v případě, kdy subjekt sice sdělí informaci o neoprávněně nárokováném kompenzačním bonusu pouze prostým e-mailem, bez další autorizace, ovšem jedná-li se o e-mailový účet, který uvedl v žádosti o KB nebo z něhož svou žádost o KB zaslal a současně na účet správce bonusu subjekt kompenzačního bonusu vrátí částku odpovídající výši uvedené v této e-mailové zprávě (myšlen e-mail o vrácení z důvodu neoprávněnosti), pak lze tyto skutečnosti považovat za podněty k doměření ex offo a dodatečným platebním výměrem doměřit subjektu kompenzačního bonusu daň ve výši vrácené (a mailem potvrzené) částky bonusu.

Částka neoprávněně nárokováného kompenzačního bonusu **se úročí** dle § 252 a násl. DŘ úrokem z prodlení ode dne vyplacení kompenzačního bonusu (odepsání z účtu FÚ) do dne vrácení kompenzačního bonusu správci bonusu (připsání na účet FÚ). **Penále** z doměřené daně ve smyslu § 251 DŘ **nevzniká** (§ 8 odst. 4 ZKB).

9.1 Postup subjektu kompenzačního bonusu při vrácení platby

Pro vrácení neoprávněně nárokováného kompenzačního bonusu je třeba, aby subjekt kompenzačního bonusu platbu zaslal bezhotovostně na účet místně příslušného finančního

úřadu s předčíslem 10719, z kterého mu byly prostředky vyplaceny. Veškeré údaje potřebné k vrácení platby subjekt kompenzačního bonusu najde na řádku bankovního výpisu u platby, kterou mu byl kompenzační bonus vyplacen, případně ve svém internetovém bankovníctví u příchozí úhrady z účtu: 10719 xxxxxxxxxx/0710. Do platebního příkazu zadá do variabilního symbolu (VS) rodné číslo nebo vlastní číslo plátce (kmenovou část DIČ, pokud bylo přiděleno). Do zprávy pro příjemce uvede informaci o vrácení neoprávněně vyplaceného bonusu. Konstantní symbol 1148 (nepovinný údaj, nemusí být vyplněn).

10. Doměření kompenzačního bonusu, resp. daně [§ 8 odst. 2 ZKB; § 143 a násl. DŘ]

Pokud již došlo k samovyměření kompenzačního bonusu, jsou jakékoliv další změny **doměřením kompenzačního bonusu** (je-li zvyšován), **resp. daně** (je-li kompenzační bonus snižován).

Doměření se děje **vždy z moci úřední**. Subjekt kompenzačního bonusu k němu může dát k doměření podnět ve lhůtě dle § 7 odst. 2 ZKB formou **změny žádosti, či** bez ohledu na tuto lhůtu, **obecným podnětem**:

- co do konkrétní podoby mohou tyto úkony (změna žádosti a obecný podnět) samozřejmě vypadat shodně (není dána jejich povinná podoba),
- je třeba je učinit postupem pro podání § 70 násl. DŘ a § 7 odst. 3 a 4 ZKB,
- obojí je fakticky podnětem k činnosti správce bonusu ex offa,
- v obou případech jde především o informační hodnotu obsahu.

Doměření se děje **v zásadě** na základě provedeného **postupu k odstranění pochybností** (vedeného k původní, samovyměřené žádosti o KB, nebo ke změně žádosti o KB či k podnětu k doměření – podle situace, o čem má správce bonusu pochybnosti), nebo na základě **daňové kontroly** (§ 8 odst. 2 ZKB).

Není vyloučeno ani doměření **bez provedení uvedených postupů**, typicky v situaci, kdy subjekt kompenzačního bonusu sdělí (změna žádosti / obecný podnět), že pro již samovyměřený kompenzační bonus nesplňoval podmínky a správce bonusu o jeho tvrzení **nemá žádné pochybnosti** (ani co do úplnosti), pak může bez dalšího daň doměřit.

Správce bonusu doměří **kompenzační bonus** (je-li zvyšován), **resp. daně** (je-li kompenzační bonus snižován) **vždy dodatečným platebním výměrem** v souladu s obecnými pravidly obsaženými v § 143 a násl. DŘ, při zohlednění speciální úpravy v ZKB.

11. Postup správce bonusu v případě, kdy bude přeplatek poskytovatelem platebních služeb vrácen zpět na účet FU

Bude-li přeplatek poskytovatelem platebních služeb vrácen zpět na účet správce bonusu z důvodu neexistujícího bankovního účtu, správce bonusu nebude subjekt kompenzačního bonusu vyzývat k podání nové žádosti, ale vyrozumí jej (např. prostřednictvím telefonického kontaktu, e-mailem), že platba nebyla realizovaná a zároveň mu sdělí, aby správné údaje o bankovním účtu doložil (podání opravených údajů lze samozřejmě učinit, kromě obecných možností činění podání dle § 71 DŘ, i způsoby uvedenými v § 7 odst. 3 a 4 ZKB). Správce bonusu následně přeplatek bez zbytečného odkladu poukáže na správný bankovní účet subjektu kompenzačního bonusu.

Pokud se nepodaří neformální cestou subjekt kompenzačního bonusu zkontaktovat, popř. pokud na neformální komunikaci nereaguje předložením nových údajů o bankovním účtu, **správce bonusu přistoupí k formálnímu vyrozumění** v souladu s metodickým postupem č. j. 1362/12-1310-10926 *Evidence vráceného přeplatku nepřevzatého daňovým*

subjektem. Tj. správce bonusu převede tyto peněžní prostředky s datem jejich přijetí na osobním daňovém účtu **na depozitní účet (DP 5)** a poté postupem dle **§ 164 odst. 2 DŘ vyzve subjekt kompenzačního bonusu, aby určil**, na kterou daň má být platba zaevidována, resp. zda trvá na vrácení (pak samozřejmě musí sdělit správné číslo účtu). Výzva musí mít formu rozhodnutí ve smyslu § 101 odst. 1 DŘ. Odůvodnění výzvy bude obsahovat údaj o nepřevzetí vráceného přeplatku (kompenzačního bonusu), včetně jeho identifikace.

Pokud subjekt kompenzačního bonusu **na výzvu zareaguje** a chybné údaje opraví, naloží správce bonusu s prostředky dle jeho dispozice, přičemž předpokládáme, že subjekt bonusu bude pravděpodobně opětovně žádat o vrácení na nyní již opravené číslo účtu a v tom případě je správce bonusu poukáže dle dispozice subjektu kompenzačního bonusu a v souladu se zásadou vstřícnosti bude přeplatek stále považovat za **vratitelný**.

Pokud subjekt kompenzačního bonusu **ani na neformální komunikaci ani na výzvu v určené lhůtě reagovat nebude**, budou prostředky **prozatím ponechány na depozitním účtu (DP 5)** a prozatím **nebudou převáděny na nedoplatky**, přinejmenším do doby trvání období, po které je možné žádat o kompenzační bonus.

12. Postup správce bonusu v případě chybně směřované platby kompenzačního bonusu neoprávněnému příjemci

V případě chybně směřované platby (kompenzačního bonusu) neoprávněnému příjemci vinou správce bonusu bude postupováno v souladu s metodickým postupem **č. j. 56658/15/7100-60134-106151**. V případě poukázání přeplatku na chybný účet vinou subjektu kompenzačního bonusu bude postupováno v souladu s metodickým postupem **č. j. 104692/16/7100-60134-106151**, přičemž subjekt kompenzačního bonusu novou žádost o KB podávat nebude, pouze chybné údaje opraví (sdělí správné číslo účtu) a správce bonusu mu poté přeplatek vrátí (přeplatek bude vratitelný).

JUDr. Eva Kostolanská
ředitel sekce

Na vědomí:

Odboru 32 Ministerstva financí

Odboru 39 Ministerstva financí

Generálnímu ředitelství cel

Sekci metodiky a výkonu daní Generálního finančního ředitelství

Sekci informatiky Generálního finančního ředitelství

Odboru daňových informačních systémů Generálního finančního ředitelství

Sekci řízení rizik při správě daní Generálního finančního ředitelství

Odboru vymáhání Generálního finančního ředitelství

Odboru dotací a ostatních agend Generálního finančního ředitelství

Oddělení právně-analytickému Generálního finančního ředitelství

Oddělení daňově-právnímu a náhrad škod Generálního finančního ředitelství